

In memoriam

Krátko pred prvou adventnou nedeľou tohto roku navždy odišla po krátkej chorobe vo veku 80 rokov naša kolegyňa a jedna z najbližších osobností nášho života doc. MUDr. Želmíra Fetišová, PhD.

Je takmer zbytočné na tomto mieste uvádzať všetky Želkine posty, zásluhy, vyznamenania, výsledky mravčej dennodennej práce, jej presahy z dermatovenerológie do iných odborov medicíny či spoločenské aktivity. Veď sme sa desiatky rokov pravidelne stretávali na dermatovenerologických podujatiach a pri iných príležitostiach, na ktorých sa pracovalo, ale aj diskutovalo, rozprávalo a informovalo. Pre tých, ktorí sú v odbore mladší a nepoznajú osobnosť Želky Fetišovovej, uvedieme aspoň stručné kalendárium:

Želka Fetišová, rodená Tarcalová, sa narodila 10. júna 1941 v Martine. V roku 1964 ukončila štúdium medicíny na LF v Bratislave. V príslušných termínoch atestovala v odbore dermatovenerológia I. a II. stupňa, v roku 1983 získala titul CSc., v roku 2002 sa habilitovala za docentku. V roku 2003 jej bol udelený titul mimoriadna profesorka.

Pôsobila ako sekundárna lekárka v OÚNZ v Martine, odborná asistentka Dermatovenerologickej kliniky v Martine, primárka Kožného oddelenia v OÚNZ v Topoľčanoch, potom ako odborná asistentka dermatovenerologickej katedry IVZ v Bratislave, ďalej ako primárka kožného oddelenia FNsP L. Pasteura v Košiciach, aby sa neskôr vrátila do rodiska v Martine, kde pracovala ako zástupkyňa prednostu kožného oddelenia martinskej FNsP, potom ako asistentka na tom istom pracovisku. V roku 2000 sa stala vedúcou

Ústavu ošetrovateľstva na JLF UK v Martine a v roku 2006 vedúcou Ústavu nelekárskych študijných programov na JLF UK. Prakticky do konca života bola aktívna ako lekárka v ambulancii profesionálnych dermatóz, vedecká tajomníčka martinského spolu SLS a predsedníčka Etickej komisie UNM.

Počas svojho dlhého pracovného života zastávala miesto regionálnej odborníčky pre profesionálne dermatózy, bola expertkou pre dermatovenerológiu SLK, zakladajúcou členkou Nadácie Hospice sv. Martina v Martine, podpredsedníčkou Etickej komisie Žilinského samosprávneho kraja a predsedníčkou EK UNM, členkou redakčných rád odborných časopisov, členkou Vedeckej rady JLF UK, garantkou doktorandského študijného programu UK Bratislava a JLF UK v Martine v odbore dermatovenerológia. Za pracovné aktivity získala rad ocenení a vyznamenaní. Vyberieme aspoň jedno z nich, Cenu mesta Martin, ktorú dostala v roku 2006 za vynikajúce tvorivé diela a výsledky vo vedecko-pedagogickej oblasti a činy pri záchrane ľudských životov a zdravia a za propagáciu mesta Martin doma i v zahraničí.

V časopise *Liečba dermatovenerologických ochorení* bola členkou jeho redakčnej rady a častou prispievateľkou. V karentovom časopise *EADV*(2003); 17, 473-476 bol uverejnený článok s názvom **Dermatological findings in an adult patient with juvenile hyaline fibromatosis**. Pre spomenutie tohto článku máme niekoľko dôvodov. Na prvom mieste nie je fakt, že bol citovaný vo viacerých zásadných svetových monografiách, ale najmä to, že sama autorka k nemu mala pozitívny vzťah. Vyjadroval ucelený holistický obraz dlhoročnej starostlivosti o kvalitu života pacienta, ktorého choroba, neskoro diagnostikovaná a sociálne zanedbaná, bola vo svojej podstate neliečiteľná. Kvalitným medicínskym a ošetrovateľsko-opatrovateľským prístupom bolo však možné pacientovi „zľudštit“ život. Ako „introitus“ k článku uvádzame, že pacient (38-ročný muž z Oravy) bol na vlakovej púti v Lurdoch v teplých letných dňoch. Jeho kožné infekcie počas cesty vlakom sa natoľko zhoršili, že musel byť na spätočnej ceste preložený priamo na kliniku dermatovenerológie v martinskej nemocnici po dohovore so službukonajúcou primárkou Fetišovovou. A tam sa začala dlhá, vedecky precízna, konziliárne spolupracujúca, diagnosticky detailne uzatvorená a sociálne doriešená cesta pozitívnejšej kvality života pacienta. Prípad je príkladom nezdolnej vytrvalosti a intenzívneho, všestranného vloženia sa Želky do liečby, diagnostiky, ako aj jej vzťahu k chorým.

Lúčime sa teda s našou drahou Želkou slovami našej spoločnej kolegyne a priateľky MUDr. Alenky Mažgútovej, PhD.: „Každý z nás asi na Želke videl najmä to, čo roznával sám v sebe, alebo to, čo potrebuje. Od jej profesionálneho, vedeckého, pedagogického rozmeru po osobné rodinné aj sociálne vzťahovanie sa. Zrejme nenájdeme človeka, ktorý sa so Želkou stretol a nemal z toho stretnutia úžitok, osoh, poznanie či pomoc, alebo záujem o účasť či radu, povzbudenie či nádej.“

Ďakujeme, Želka, za Tvoj život a za to, že sme mohli byť jeho súčasťou.

Requiescat in pace!

Za redakčnú radu prof. MUDr. Katarína Adamicová, PhD.